

Varianten van Safety-II

Safety-II is een actueel onderwerp in het zorglandschap op het gebied van veiligheid. Safety-II biedt veel mogelijkheden in het vergroten van het leerpotentieel rond patiëntveiligheid binnen organisaties. Q-Consult Zorg onderscheidt drie varianten waarop je als organisatie invulling kan geven aan Safety-II; dit doen we met een kleine knipoog richting de wereld van de muziek!

VARIANT 1

Safety-II als instrument

De muzikale solist

“De noten die je niet speelt zijn net zo belangrijk, of zelfs belangrijker dan de noten die je wel speelt.”
[Miles Davis]

Safety-II staat op zichzelf en wordt in de vorm van een passende methodiek, instrument of interventie (bijv. waarderend auditen, replay, of FRAM) ingezet binnen je organisatie.

Safety-II als:

- ...instrument is onderdeel van je in te zetten kwaliteitsinstrumenten
- ...instrument wordt incidenteel, vraaggericht en pragmatisch ingezet
- ...instrument is gericht op samen leren van de dagelijkse praktijk

VOORBEELD

FRAM (=Functional Resonance Analysis Method) is een methodiek om processen te visualiseren zoals deze in de alledaagse praktijk worden uitgevoerd. Je doel hierbij is om de work-as-done in kaart brengen door alle deelnemers van het proces te interviewen. Hierbij is niet het ontwerp van de processen het vertrekpunt bij de analyse, maar de dagelijkse realiteit van de werkvloer. Op basis van de interviews breng je het dagdagelijkse proces visueel in beeld en vergelijkt dit met de work-as-imagined (de procesbeschrijving).

VARIANT 2

Safety-II als rode draad in het KMS

De muzikale compositie

“Als je de juiste toon vindt, is heel het leven muziek.”
[Harry Fasol]

Safety-II wordt (naast de basis van Safety-I) complementair ingezet binnen je organisatie. Safety-II is een rode draad in vernieuwing van het KMS; een volgende stap!

Safety-II als:

- ...rode draad in het KMS wordt structureel ingezet binnen je organisatie
- ...rode draad van het KMS maakt gebruik van dat wat er al is binnen je organisatie
- ...rode draad in het KMS ter vergroting van het verbeterpotentieel in je organisatie

VOORBEELD

Je wilt onderzoeken waarom een incident of calamiteit zich voordoet, welke afwijkingen er zijn t.a.v. beleid en normen en welke interventies nodig zijn om te zorgen dat hier weer aan wordt voldaan en in de toekomst voorkomen kan worden (Safety-I). Tijdens de interviews vraag je ook uit welke zaken er goed gaan, waarom het proces normaliter wel tot gewenste uitkomsten leidt en waar ze trots op zijn; dit neem je mee in je rapportage om van te leren (Safety-II). Zo voeg je aan je huidige kwaliteitsinstrumenten de Safety-II-gedachte toe.

VARIANT 3

Safety-II als de dagelijkse praktijk

De muzikale beleving

“Het belangrijkste van de muziek staat niet in de noten.”
[Mahler]

Safety-II zit verweven in het DNA van je organisatie. In een lerende organisatie wordt het volledige pallet aan leerkansen benut; het leren van de dagelijkse praktijk staat hierin centraal.

Safety-II als:

- ...onderdeel van de visie van de organisatie op kwaliteit en veiligheid
- ...filosofie om een lerende organisatie en kwaliteit van zorg te realiseren
- ...basis voor duurzaam verbetergedrag wat je continu inzet om te leren van de dagelijkse praktijk

VOORBEELD

Er wordt continu geleerd middels het volledige pallet aan leerkansen. Leren en samenwerken zijn onderdeel van de strategie van de organisatie. Er zijn uitgangspunten geformuleerd: feedback, reflectie en elkaar aanspreken zijn hierbij belangrijke principes. Samen met zorgprofessionals wordt gezocht naar wat wel en niet werkt, door klein en experimenterend te beginnen en vervolgens uit te breiden. Metingen en evaluatie worden gebruikt om de continue ontwikkelcyclus te borgen. Leren en ontwikkelen is immers doen, experimenteren en leren in de praktijk.

Meer weten?